

Vanhan Halssilan kulttuurikävelyt osa 3 Kansakoululta Aholaitaa Tuohimutkaan

Kartta: © Jyväskylän kaupunki, tonttituotanto

1. Tourulan koulu: Tourulan koulu valmistui vuonna 1912 edellisen, vastarakennetun rakennuksen tuhouduttua tulipalossa vain vuotta aikaisemmin. Yläkoulu rakennettiin vuonna 1925. Pihapiiriin kuului myös ulkorakennus, jossa oli oppilashuussi ja liiteri, pikkuruinen saunarakennus ja maakellari. (s. 32, 130)

2. Tourulan, Äijälän ja Survon tilat, kasvimaapalstat, Schaumanin vaneritehdas: Tourulan puoleiselta rannalta näkyivät 1800-luvulla Tourulan, Äijälän ja Survon tilat. Vuosisadan vaihteessa vesiliikenne oli vilkasta, ja mm. Nikolai Wahlgrenin Vieno-laiva liikennöi Jyväsjärvellä. Kaupunki vuokrasi rannan tuntumasta maapalstoja, joita myös oppilaat viljelivät. Schaumanin tehdas perustettiin vuonna 1911. Tehtaan tukit uitettiin vesiteitse ja ne hallitsivat Halssilan rantanäkymää. (s. 59, 101)

3. Eerolan, Sillanpään ja Aholan tilat: Kun Tourulan tila jaettiin isojaossa vuonna 1860, syntyi kolme uutta tilaa: Eerola, Sillanpää ja Ahola. Eerolan päärakennus sijaitsi nykyisen K-raudan takana olevassa metsikössä, Aholan ja Sillanpään tilan rakennukset sijaitsivat nykyisen Starkin rautakaupan paikalla.

4. Aholan tila / lastenkoti: Aholan tilalla oli kaksi asuinrakennusta, joista 1930-luvulla valmistunut jäi päärakennukseksi. Sen salia käytettiin tarpeen mukaan käräjahuoneena ja tupaa kuljetettavien vankien majapaikkana. 1940-luvulla päärakennus muutettiin lastenkodiksi, ja osa siitä toimi neuvolatilana. (s. 20)

5. Vanhat tilustiet, Seppälän pellot: Seppälän pelloille johtanut tilustie kulki lähes nykyisen Itä-Päijänteentien kohdalla. Tien nimi juontuu siihen 1950-luvulla kaavaillusta ohitustien linjauksesta. Kulmakunnalla asui hevosmies Hermann Tuohinen sukuineen. Vanhoista taloista on jäljellä Särkisen talo Näretien varrella ja Taipaleen talo Lehvätiellä. (s. 45, 234)

6. Rintamamiestalojen alue: Sillanpään tilan maiden pakkolunastuksen jälkeen kaavoitus valmistui vuonna 1950. Yleisilmeeltään yhtenäinen alue on rakennettu vuosina 1950–1952. Kirjailija Keijo Siekkisen kotitalo on Latvatien alkupäässä. Hänen teoksissaan tapaamme usein Tuohimutkan ihmisiä ja maisemia. (s. 188, 223)

7. Vanha kivilouhos: 1700-luvun kartassa on jo maininta Aittovuoren kivenottopaikasta. Varsinainen louhos on 1900-luvulta, ja sieltä louhittiin perustuskivet mm. Taulumäen kirkkoon. (s. 121)

8. Tuohimutka: Runkotien paikalla kulki ennen vanha kärrytie, joka johti louhokselle ja haarautui Tuohimutkaksi ja nykyiseksi Lehvätieksi. Runkotien alussa on kuorma-autoilija Kalle Tuohisen punainen hirsirakennus.

Lisätietoja kohteista voi lukea Janne Haikarin (2001) kirjasta *Nakertaen XVI kaupunginosa*, johon sivunumerot viittaavat. Kirjan voi ostaa asukasyhdistykseltä hintaan 20 e (044-5541879 / Tanja Oksa). Tietoja Halssilan historiasta on kerätty myös Raija Kinnuselta, Marita Haliselta ja Pirkko Vuoriselta.

Halssila ennen ja nyt

